

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

5^ο ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ

ΘΕΜΑ Α

A1.

Θεωρία Σχολικού Βιβλίου

A2.

Ορισμός Σχολικού Βιβλίου

A3.

Αφού η f' είναι γνησίως αύξουσα η f θα είναι κυρτή, επομένως η εφαπτομένη της C_f στο σημείο με $x_0 = 1$ θα βρίσκεται κάτω από την C_f με εξαίρεση το σημείο επαφής. Δηλαδή, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ θα ισχύει ότι $f(x) \geq 2x - 1$ και η ισότητα ισχύει μόνο για $x = 1$. Οπότε η ανισότητα $f(x) > 2x - 1$ ισχύει για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{1\}$.
Σωστή απάντηση το β)

A4. Λ, Σ, Σ, Σ, Λ

ΘΕΜΑ Β

B1. Είναι $A_g = \mathbb{R}$ και $A_h = [-1, +\infty)$

$$\Theta\alpha \text{ \textit{πρέπει} } \left. \begin{array}{l} x \in A_h \\ h(x) \in A_g \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} x \geq -1 \\ h(x) \in \mathbb{R} \end{array} \right\} \Leftrightarrow x \geq -1$$

Για $x \geq -1$, έχουμε:

$$f(x) = g(h(x)) = e^{\sqrt{x+1}}$$

B2.

Για $x > -1$, έχουμε:

$$\begin{aligned} F'(x) &= \alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}} \frac{1}{2\sqrt{x+1}} (\sqrt{x+1} - 1) + \alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}} \frac{1}{2\sqrt{x+1}} \\ &= \frac{\alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}}}{2} - \frac{\alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}}}{2\sqrt{x+1}} + \frac{\alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}}}{2\sqrt{x+1}} = \frac{\alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}}}{2} \end{aligned}$$

$$\Theta\alpha \text{ \textit{πρέπει} } F'(x) = f(x) \Leftrightarrow \frac{\alpha \cdot e^{\sqrt{x+1}}}{2} = e^{\sqrt{x+1}} \Leftrightarrow \frac{a}{2} = 1 \Leftrightarrow a = 2$$

Για $a = 2$, είναι $F(x) = 2e^{\sqrt{x+1}}(\sqrt{x+1}-1)$

Εξετάζουμε αν και στο $x_0 = -1$ η F είναι αρχική της f

Είναι:

$$F'(-1) = \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{F(x) - F(-1)}{x + 1} = \lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{2e^{\sqrt{x+1}}(\sqrt{x+1}-1) - 2}{\sqrt{x+1}^2}$$

$$\stackrel{\sqrt{x+1}=y}{=} \lim_{x \rightarrow -1^+, y \rightarrow 0^+} \frac{2e^y(y-1) - 2}{y^2} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{D.L.H. \ y \rightarrow 0^+} \frac{2ye^y}{2y} = \lim_{y \rightarrow 0^+} e^y = 1 = f(-1)$$

Άρα για $a = 2$ η F είναι αρχική της συνάρτησης f για κάθε $x \geq -1$

B3.

A τρόπος

$$I = \int_{-1}^0 f(x) dx = [F(x)]_{-1}^0 = F(0) - F(-1) = 2$$

B τρόπος

$$I = \int_{-1}^0 f(x) dx = \int_{-1}^0 e^{\sqrt{x+1}} dx$$

Θέτουμε $\sqrt{x+1} = u \Leftrightarrow x+1 = u^2$, άρα $dx = 2udu$

Για $x = -1, u = 0$ και για $x = 0, u = 1$

$$\text{Οπότε } I = \int_0^1 2ue^u du = 2[ue^u]_0^1 - 2 \int_0^1 e^u du = 2e - 2[e^u]_0^1 = 2$$

B4. Για $x > -1$, έχουμε:

$$f'(x) = e^{\sqrt{x+1}} \cdot \frac{1}{2\sqrt{x+1}} > 0 \quad \text{για κάθε } x > -1 \text{ και επειδή η } f \text{ είναι συνεχής στο}$$

$x_0 = -1$ θα είναι γνησίως αύξουσα στο $[-1, +\infty)$

Οπότε η f είναι 1-1 συνάρτηση, επομένως αντιστρέφεται.

Είναι:

$$y = f(x) \Leftrightarrow y = e^{\sqrt{x+1}} \stackrel{y>0}{\Leftrightarrow} \sqrt{x+1} = \ln y \stackrel{y \geq -1}{\Leftrightarrow} x = \ln^2 y - 1 \Leftrightarrow f^{-1}(y) = \ln^2 y - 1$$

Άρα

$$f^{-1}(x) = \ln^2 x - 1, x \geq -1$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Για $x > 0$ είναι $e^x > 1 \Leftrightarrow e^x - 1 > 0$, άρα $\frac{e^x - 1}{x} > 0 \Leftrightarrow f'(x) > 0$

Για $x < 0$ είναι $e^x < 1 \Leftrightarrow e^x - 1 < 0$, άρα $\frac{e^x - 1}{x} > 0 \Leftrightarrow f'(x) > 0$

Για $x = 0$ είναι $f'(0) = 1 > 0$

Άρα $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα

Γ2.

α) Είναι

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f'(x) - f'(0)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{e^x - 1}{x} - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x}{x^2} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{2x} \stackrel{\frac{0}{0}}{=} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x}{2} = \frac{1}{2}$$

Άρα η f είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ με $f''(0) = \frac{1}{2}$

β) Για $x \neq 0$ είναι $f''(x) = \frac{(e^x - 1)'x - (e^x - 1)(x)'}{x^2} = \frac{xe^x - e^x + 1}{x^2}$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = xe^x - e^x + 1, x \in \mathbb{R}$

Είναι $g'(x) = xe^x + e^x - e^x = xe^x$

Κατασκευάζουμε τον παρακάτω πίνακα μονοτονίας:

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$g'(x)$	-	0	+
$g(x)$	\searrow		\nearrow

Παρατηρούμε ότι η g παρουσιάζει στο $x_0 = 0$ ελάχιστο, άρα θα ισχύει ότι

$$g(x) \geq g(0) \Leftrightarrow g(x) \geq 0$$

Οπότε $f''(x) > 0$ για κάθε $x \neq 0$

Επιπλέον $f''(0) = \frac{1}{2} > 0$, επομένως $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, δηλαδή η f είναι κυρτή συνάρτηση.

Γ3.

Η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $M(1, f(1))$ έχει εξίσωση:

$$y - f(1) = f'(1)(x - 1), \text{ δηλαδή } y = (e - 1)x + 1$$

Το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της συνάρτησης f , την εφαπτομένη της στο σημείο $M(1, f(1))$ και την ευθεία $x = 0$

$$\text{είναι: } E = \int_0^1 |f(x) - (e - 1)x - 1| dx$$

Όμως δείξαμε ότι η f είναι κυρτή, άρα η C_f θα βρίσκεται πάνω από την εφαπτομένη της στο σημείο M με εξαίρεση το σημείο επαφής. Δηλαδή θα ισχύει $f(x) \geq (e - 1)x + 1$

Άρα

$$E = \int_0^1 (f(x) - (e - 1)x - 1) dx = \int_0^1 f(x) dx - \int_0^1 ((e - 1)x + 1) dx =$$

$$\int_0^1 x f'(x) dx - \left[(e - 1) \frac{x^2}{2} + x \right]_0^1 = [x f(x)]_0^1 - \int_0^1 x f'(x) dx - \left((e - 1) \frac{1}{2} + 1 \right) =$$

$$f(1) - \int_0^1 (e^x - 1) dx - \frac{e}{2} - \frac{1}{2} = e - [e^x - x]_0^1 - \frac{e}{2} - \frac{1}{2} = \frac{e}{2} - \frac{1}{2} - (e - 1 - 1) = \frac{3 - e}{2} \text{ τ.μ.}$$

Γ4.

Από Γ3. έχουμε ότι: $f(x) \geq (e - 1)x + 1$

Είναι $\lim_{x \rightarrow +\infty} ((e - 1)x + 1) = +\infty$, οπότε και $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$

Επίσης:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x(f(x) + 1)}{x^2 + 2017} \stackrel{\frac{+\infty}{+\infty}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x) + 1 + x f'(x)}{2x} \stackrel{D.L.H.}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x) + 1 + e^x - 1}{2x} =$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x) + e^x}{2x} \stackrel{\frac{+\infty}{+\infty}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f'(x) + e^x}{2} \stackrel{D.L.H.}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{e^x - 1}{x} + e^x}{2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x - 1 + x e^x}{2x} \stackrel{\frac{+\infty}{+\infty}}{=} \stackrel{D.L.H.}{=}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2e^x + x e^x}{2} = +\infty$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Θέτουμε $\int_0^3 f(t) dt = \kappa$, οπότε η αρχική σχέση για $x > 0$ γίνεται:

$$xf'(x) - f(x) = \frac{1}{9}\kappa x^2 \Leftrightarrow \frac{xf'(x) - f(x)}{x^2} = \frac{1}{9}\kappa \Leftrightarrow \left(\frac{f(x)}{x}\right)' = \left(\frac{1}{9}\kappa x\right)'$$

Με εφαρμογή του Πορίσματος των Συνεπειών του Θ.Μ.Τ. ισοδύναμα έχουμε:

$$\frac{f(x)}{x} = \frac{1}{9}\kappa x + c, \quad c \in \mathbb{R}$$

Για $x=1$ προκύπτει ότι $f(1) = \frac{1}{9}\kappa + c \Leftrightarrow 1 = \frac{1}{9}\kappa + c \Leftrightarrow c = 1 - \frac{1}{9}\kappa$

Επομένως $\frac{f(x)}{x} = \frac{1}{9}\kappa x + 1 - \frac{1}{9}\kappa \Leftrightarrow f(x) = \frac{1}{9}\kappa x^2 + \left(1 - \frac{1}{9}\kappa\right)x$ (1)

Οπότε

$$\int_0^3 f(x) dx = \int_0^3 \left(\frac{1}{9}\kappa x^2 + \left(1 - \frac{1}{9}\kappa\right)x\right) dx \Leftrightarrow \kappa = \frac{1}{9}\kappa \left[\frac{x^3}{3}\right]_0^3 + \left[\left(1 - \frac{1}{9}\kappa\right)\frac{x^2}{2}\right]_0^3 \Leftrightarrow$$

$$\kappa = \frac{1}{9}\kappa \cdot 9 + \left(1 - \frac{1}{9}\kappa\right)\frac{9}{2} \Leftrightarrow \kappa = \kappa + \frac{9}{2} - \frac{\kappa}{2} \Leftrightarrow \kappa = 9$$

Άρα $\int_0^3 f(t) dt = 9$

Από (1) προκύπτει ότι $f(x) = x^2, x > 0$

Για $x=0$, επειδή η f είναι συνεχής ως παραγωγίσιμη, θα ισχύει ότι:

$$f(0) = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} x^2 = 0$$

Άρα $f(x) = x^2, x \geq 0$

Δ2.

α) Για $x > 0$ έχουμε:

$$g'(x) = -2\ln x \cdot (\ln x)' = \frac{-2\ln x}{x} \text{ και } g''(x) = \frac{-2\frac{1}{x}x + 2\ln x}{x^2} = 2\frac{\ln x - 1}{x^2}$$

Κατασκευάζουμε τον παρακάτω πίνακα κυρτότητας:

x	0	e	$+\infty$
$g''(x)$	-	\emptyset	+
$g(x)$	\cap		\cup

Οπότε η g είναι κοίλη στο $(0, e]$ και κυρτή στο $[e, +\infty)$, ενώ το $A(e, -1)$ είναι σημείο καμπής της

β) Εφαρμόζουμε Θ.Μ.Τ. για την g στο διάστημα $[e, x]$

- Η g είναι συνεχής στο $[e, x]$
- Η g είναι παραγωγίσιμη στο (e, x)

Άρα θα υπάρχει $\xi \in (e, x)$ τέτοιο, ώστε

$$g'(\xi) = \frac{g(x) - g(e)}{x - e} = \frac{-\ln^2 x + 1}{x - e} = -\frac{\ln^2 x - 1}{x - e} \quad (1)$$

Είναι

$$\xi < x \stackrel{g' \nearrow [e, +\infty)}{\Leftrightarrow} g'(\xi) < g'(x) \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} -\frac{\ln^2 x - 1}{x - e} < -\frac{2\ln x}{x} \Leftrightarrow \frac{\ln^2 x - 1}{x - e} > \frac{2\ln x}{x} \Leftrightarrow$$

$$x(\ln^2 x - 1) > 2(x - e)\ln x, \text{ για κάθε } x > e$$

Δ3.

Αφού $A \in C_f$ θα είναι $A(x_0, x_0^2)$ και αφού $B \in C_g$ θα είναι $B(x_0, -\ln^2 x_0)$, εφόσον γνωρίζουμε ότι τα σημεία αυτά έχουν την ίδια τετμημένη x_0 .

Η απόσταση των A, B είναι:

$$(AB) = \sqrt{(x_0 - x_0)^2 + (x_0^2 + \ln^2 x_0)^2} = |x_0^2 + \ln^2 x_0| = x_0^2 + \ln^2 x_0$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = x^2 + \ln^2 x, x > 0$

Θέλουμε να αποδείξουμε ότι υπάρχει μοναδικό $x_0 \in \left(\frac{1}{e}, 1\right)$ τέτοιο, ώστε η h να παρουσιάζει ελάχιστο.

Είναι $h'(x) = 2x + 2\frac{\ln x}{x}$

- Η h' είναι συνεχής στο $\left[\frac{1}{e}, 1\right]$

- $h'\left(\frac{1}{e}\right) = \frac{2}{e} + 2\frac{\ln\frac{1}{e}}{\frac{1}{e}} = \frac{2}{e} - 2e < 0$

$$h'(1) = 2 + 2\frac{\ln 1}{1} = 2 > 0$$

Άρα από Θ.Bolzano υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in \left(\frac{1}{e}, 1\right)$ τέτοιο, ώστε $h'(x_0) = 0$

Επιπλέον $h''(x) = 2 + 2\frac{1 - \ln x}{x^2} = \frac{2x^2 + 2 - \ln x}{x^2} > 0$ για κάθε $x \in \left[\frac{1}{e}, 1\right]$ (αφού τότε

$\ln x < 0 \Leftrightarrow -\ln x > 0 \Leftrightarrow 2x^2 + 2 - \ln x > 0$), άρα η συνάρτηση h' είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $\left[\frac{1}{e}, 1\right]$, επομένως το x_0 είναι μοναδικό.

Για $\frac{1}{e} < x < x_0 \stackrel{h' \nearrow}{\Leftrightarrow} h'(x) < h'(x_0) \Leftrightarrow h'(x) < 0$

Για $x_0 < x < 1 \stackrel{h' \nearrow}{\Leftrightarrow} h'(x) > h'(x_0) \Leftrightarrow h'(x) > 0$

Κατασκευάζουμε τον παρακάτω πίνακα μονοτονίας:

x	$1/e$	x_0	1
$h'(x)$	-	0	+
$h(x)$	\searrow		\nearrow

Οπότε υπάρχει μοναδικό $x_0 \in \left(\frac{1}{e}, 1\right)$ τέτοιο, ώστε η απόσταση των σημείων Α και Β να γίνεται ελάχιστη.

$$\Delta 4. \text{ Είναι } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{f^2(x)}{x^\nu} \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^4}{x^\nu} \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2}{x^\nu} \cdot x^2 \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right)$$

$$\text{Είναι } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x^2 \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) \stackrel{\frac{1}{x^2}=y}{=} \lim_{\substack{x \rightarrow +\infty, y \rightarrow 0 \\ y \rightarrow 0}} \frac{\eta\mu y}{y} = 1$$

Επίσης για το $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2}{x^\nu} \right)$ διακρίνουμε τις περιπτώσεις:

- Αν $\nu < 2$, τότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2}{x^\nu} \right) = +\infty$, οπότε και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{f^2(x)}{x^\nu} \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) = +\infty$

- Αν $\nu = 2$, τότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2}{x^\nu} \right) = 1$, οπότε και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{f^2(x)}{x^\nu} \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) = 1$

- Αν $\nu > 2$, τότε $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2}{x^\nu} \right) = 0$, οπότε και $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{f^2(x)}{x^\nu} \cdot \eta\mu\left(\frac{1}{x^2}\right) \right) = 0$